

KONFERENCES PAR VĒRTĪBĀM IZGLĪTĪBĀ "PASAULE SKOLĀ – SKOLA PASAULĒ" DIENAS KĀRTĪBA

3. oktobrī, 2019
9.00 – 17.30

Konferences tiešraide *Skola2030*
Facebook profilā www.facebook.com/Skola2030

LIELĀS ZĀLES PROGRAMMA

09.00 – 10.00 **Reģistrācija un rīta sarunas pie kafijas**

10.00 – 12.00 **RĪTA RUNAS**

Jelgavas kultūras nama Lielajā zālē

Konferences atklāšana

Andris Rāviņš | Jelgavas pilsētas Domes priekšsēdētājs
Guntars Catlaks | Valsts izglītības satura centra vadītājs
Inga Pāvula | *Skola2030* Mācību satura ieviešanas vecākā eksperte

KĀ VĒRTĪBAS IERAUDZĪT SKOLĀ?

Solvita Lazdiņa | *Skola2030* Mācību satura izstrādes vecākā eksperte, VISC projekta "Mācīties būt" vecākā eksperte – pētniece, Rīgas pilsētas sākumskolas direktore

Vērtības, kas raksturīgas skolai, var ieraudzīt skolēnu, skolotāju, administrācijas un vecāku īstenotajās darbībās. Mācību stundas sākšana, starpbrīži, skolotāju sapulces, 1. septembris, nesaskaņas vai priekpilni notikumi rada iespēju ievērot, kas katrā skolā ir svarīgs. Skolotāju un skolēnu stāsti jeb situāciju interpretācija, savstarpējās attiecības starp visiem mācīšanās procesā iesaistītajiem ļauj palūkoties vēl dziļāk un saprast, kā vērtības veidojas.

Solvita Lazdiņa dalīsies pieredzē, kas uzkrāta, pētot Latvijas skolu mācīšanās kultūru. Ilustratīvie stāsti no skolām dos iespēju paraudzīties uz citiem un, iespējams, ieraudzīt arī sevi.

KĀ VĒRTĪBAS IEDZĪVINĀT SKOLĀ?

Nīls Hokss | *Dr. phil., (Neil Hawkes, Lielbritānija), organizācijas "Vērtībās balstīta izglītība" dibinātājs*

Nīls Hokss¹ dalīsies pieredzē par to, kā vērtību vietu izglītībā izprot Lielbritānijā veidotā organizācija "Vērtībās balstīta izglītība" (*Values-based Education (VbE)*). Šī organizācija piedāvā praktisku sistēmu, kas ļāvusi skolām daudzās pasaules valstīs radīt ilgtspējīgu mācīšanās vidi, kurā uzlabojas gan skolēnu un skolotāju apmierinātība un labsajūta, gan darba rezultāts. Stāstījumā būs iespēja dzirdēt astoņus pamatprincipus, kas palīdz īstenot vērtībās balstītu izglītību. Iedzīvinot pamatvērtības – cieņu, iejūtību, atbildību, taisnīgumu, laimi un godīgumu –, uzlabojas attiecības, mainās skolēnu uzvedība, motivācija mācīties. Tas rosina plašāk domāt par jautājumu – kas ir izglītība un kāds ir tās mērķis?

¹ Nīls Hoks ir organizācijas "Vērtībās balstīta izglītība" dibinātājs, viņš vadījis vairākas skolas, tostarp izveidojot un īstenojot VbE programmu praksē savā skolā, piedalījies izglītības jomas attīstībā pašvaldībās. Nīls Hoks ir ieguvis filozofijas zinātņu doktora grādu Oksfordas universitātē, kur viņš pētījis vērtību izglītību skolās.

KUR IR VĒRTĪBAS MĀCĪBU SATURĀ?

Zane Oliņa | *PhD.*, *Skola2030* Mācību satura ieviešanas vadītāja

Lai mācīšanās rezultāts būtu lietpratība, ikdienas mācīšanās procesā klasē, skolā, kopienā rodami veidi, kā savīt trīs pilnveidotā mācību satura ietvara dimensijas – mācību jomas, caurviju prasmes un tikumus, veidojot kopveselu, iesaistošu un personiski nozīmīgu izglītības pieredzi katram bērnam un jauniešim. Tas ir pastāvīgas mācīšanās, mēģinājumu un izaugsmes ceļš.

12.20 – 13.30 PIRMĀS DARBA SESIJAS

Priekšlasījums “Skolēns ceļā uz 2030: valodu mācīšanās emocionālie un pragmatiskie aspekti”

Sanita Lazdiņa | *Dr. philol.*, *Skola2030* Mācību satura izstrādes vecākā eksperte

Valoda ir radusies, lai cilvēks noteiktā sociālā grupā spētu izdzīvot. Saziņa jau pirms daudziem tūkstošiem gadu ir bijusi viens no izdzīvošanas priekšnoteikumiem, līdz ar to valodas vērtību nodrošina tās lietojums.

Mūsdienās mēs runājam par valodas mācīšanās vērtību, par jebkuru jaunu valodu kā vērtību, kā atslēgu uz jaunas kultūras, domāšanas veida izziņāšanu, taču valodas mācīšanās saistās gan ar prieku un gandarījumu, gan arī ar bailēm un nemieru.

Priekšlasījumā Sanita Lazdiņa uzsver dažus konceptus, kas saistīti ar valodas izglītības procesu.

Priekšlasījums “Attiecības kā vērtība: skolas loma”

Baiba Martinsone | *Dr. psych.*, LU asociētā profesore klīniskajā psiholoģijā, vadošā pētniece izglītības psiholoģijā, VISC projekta “Mācīties būt” vecākā eksperte – pētniece

Attiecībām ir primāra loma bērna attīstībā. To nozīme ir tikpat būtiska skolā, – papildus savstarpējām skolēnu attiecībām svarīgas ir skolotāja un skolēna attiecības, tās veidojas ne tikai stundās, bet visā laika posmā, ko bērns pavada skolā. Bērna akadēmisko izaugsmi ietekmē skolas gaisotne un klases kultūra. Baiba Martinsone runās par to, kā pārraudzīt un novērtēt bērna izaugsmi attiecību un vērtību kontekstā.

PARALĒLI NOTIEK VAIRĀKAS DARBŅĪCAS CITĀS Telpās

13.30 – 15.00 PUSDIENLAIKA PĀRTRAUKUMS UN SARUNAS

Kuru laikā ir iespējams iepazīties ar dažādu izglītības organizāciju pieredzi un piedāvājumiem (Jelgavas kultūras nams, Konferenču zāle, 3.stāvs).

15.00 – 16.00 OTRĀS DARBA SESIJAS

Diskusija “Valsts – mūsu identitātes stūrakmens”

Vada Edgars Plētiens, Raunas vidusskolas direktors

Piedalās Jānis Pleps, LU Juridiskās fakultātes docents, Valsts prezidenta padomnieks tiesību politikas jautājumos, Ilze Vilkārse, Jelgavas Valsts Spīdolas ģimnāzijas direktore, Nils Klints, Rīgas 155. Skautu vienības priekšnieks, āra dzīves apmācību centra “Pelēkais Vilks” treneris, un Ansis Nudiens, *Skola2030* Mācību satura izstrādes vecākais eksperts

Globālisma laikmetā, kad daudz runājam par citu kultūru izpratni un iekļaušanu sabiedrībā, aktuāls kļūst jautājums, kā nepazudēt Latvijas valsti un latviešu nācijas identitāti. Diskusijā spriedīsim par to, vai un kā skolā var iemācīt izpratni par valsti kā vērtību un kāda ir tās nozīme mūsu identitātes veidošanā. Kopā ar diskusijas dalībniekiem rosināsim domāt, kā runāt par valsti un patriotismu skolā.

PARALĒLI NOTIEK VAIRĀKAS DARBŅĪCAS CITĀS Telpās

16.15 – 17.00 KONFERENCES NOSLĒGUMS

Izvēlēties, darīt, dzīvot

Jelgavas kultūras nama Lielajā zālē

Vada Inga Pāvula | Skola2030 Mācību satura ieviešanas vecākā eksperte

Piedalās **Agris Robežnieks**, NBS Sauszemes spēku kājnieku brigādes komandieris, Zaķumuižas pamatskolas vecāku padomes priekšsēdētājs, un **Dace Rīdūze**, leļļu animatore un režisore. Agris Robežnieks un Dace Rīdūze stāstīs par savu pieredzi, kā viņi ir nonākuši pie sev svarīgajām vērtībām un kā viņi tās nodod citiem.

Reflektēt par šiem un citiem dienas laikā dzirdētajiem stāstiem un pārdomāt savu personisko pieredzi palīdzēs **Inga Pāvula**, Skola2030 Mācību satura ieviešanas vecākā eksperte.

17:00 – 17:30 PĒCPUSDIENAS SARUNAS PIE TĒJAS UN KAFIJAS

Konference top sadarbībā ar British Council pārstāvniecību Latvijā, VISK īstenoto Erasmus+ KA3 programmas projektu "Mācīties būt", AS "Swedbank" un Jelgavas pilsētu.

Projekts Nr. 8.3.1.1/16/1/002 Kompetenču pieeja mācību saturā

KONFERENCES PAR VĒRTĪBĀM IZGLĪTĪBĀ "PASAULE SKOLĀ - SKOLA PASAULĒ" PARALĒLO DARBA SESIJU APRAKSTI

Darbnīcas norisinās Jelgavas kultūras namā (JKN) Kr. Barona ielā 6 un Jelgavas Centra pamatskolā (JCP) Uzvaras ielā 3. Darbnīcu norises vieta ir apzīmēta ar attiecīgo saīsinājumu JKN vai JCP. Dzeltenais laika kods nozīmē, ka darbnīca norisinās pirmajā sesijā no plkst. 12.20 līdz 13.30, bet zilais laika kods – darbnīca norisinās no plkst. 15.00 līdz 16.00.

SKOLA KĀ ORGANIZĀCIJA UN VĒRTĪBAS SKOLĀ

Skolas vērtību sistēmu savstarpējā mijiedarbībā veido visi skolai piederīgie – skolēni, skolotāji, administrācija, tehniskais personāls un vecāki. Šo procesu var pārvaldīt, iesaistot visu skolas kopienu, kopīgi īstenojot visas skolas pieeju, attīstot sociāli emocionālās prasmes trijos līmeņos. Pirmkārt, veidot uz attiecībām orientētu mācību fizisko vidi – ar cieņpilnu savstarpējo izturēšanos visā skolā, no garderobes līdz klasei. Otrkārt, mācīšanās procesu īstenot secīgi, aktīvi, fokusēti, ņemot vērā skolas, katras klases un bērnu vajadzības. Treškārt, mācību procesā iekļaut sociālo un emociju pārvaldības prasmju mērķtiecīgu attīstību.

Kā iesaistīt visus? Kā mērķtiecīgi veidot attiecības un ņemt vērā dažādu pušu vajadzības? Kā attīstīt sociālās un emociju pārvaldības prasmes skolā? Uz šiem jautājumiem atbildēs skolotāji, kas to jau dara, mēģina un pilnveido.

PIEREDZES PIEMĒRS "KĀ MĀCĪT SKOLĒNUS VĒRTĒT SAVAS SOCIĀLĀS UN EMOCIONĀLĀS PRASMES SĀKUMSSKOLĀ?"

Vada **Vada Sarmīte Berga** un **Ināra Janēvica**, Rīgas 45. vidusskolas sākumskolas skolotājas, un **Zaiga Jemeljanova**, VISC projekta "Mācīties būt" skolu konsultante.

Norisinās plkst. 12.20 - 13.30 un 15.00 - 16.00, 13. kabinets, JCP.

Skolotāja un skolas psiholoģe dalīsies pieredzē, kā iespējams īstenot regulāru sociālo un emociju pārvaldības prasmju izvērtēšanu. Dalībnieki varēs praktiski izmēģināt un pārrunāt, kādus ieguvumus dod regulāra prasmju izvērtēšana. Darbnīcā izmantojamie materiāli ir izveidoti un aprobēti VISC projektā "Mācīties būt".

PIEREDZES PIEMĒRS "VIDE, KURĀ MĀCĪTIES AR PRIEKU"

Vada **Laura Pope**, Dāvja Ozoliņa Apes vidusskolas matemātikas skolotāja, **Zinta Biseniece** un **Elita Šneidere**, VISC projekta "Mācīties būt" skolu konsultantes.

Norisinās plkst. 12.20 - 13.30 29. kabinets, JCP.

Apes vidusskolas skolotāja Laura Pope dalīsies pieredzē par savu personisko ceļu, mainot priekšstatu par skolēniem, mērķtiecīgi sadarbojoties grūtību pārvarēšanā, apzināti veidojot ar skolēniem tādas attiecības, lai veicinātu viņu mācīšanos. Savukārt VISC projekta "Mācīties būt" konsultantes Elita Šneidere un Zinta Biseniece reflektēs par faktoriem, kas ietekmēja šīs pārmaiņas, un prasmēm, kas skolotājas darbā izrādījās nozīmīgākās.

PIEREDZES PIEMĒRS "VISAS SKOLAS PIEEJA, ĪSTENOJOT SOCIĀLO UN EMOCIONĀLO MĀCĪŠANOS"

Vada **Nelda Jaunzeme**, Rūjienas vidusskolas direktora vietniece mācību darbā.

Norisinās plkst. 15.00 - 16.00, 41. kabinets, JCP.

Rūjienas vidusskolā lielu nozīmi piešķir mācību vides veidošanai, kas veicina skolēnu vispusīgu izaugsmi – akadēmiskos sasniegumus, sociālās prasmes, emociju, domu un uzvedības pārvaldību. Lai to sekmīgi īstenotu, skolā tika pieņemts lēmums strādāt ne tikai ar visiem skolēniem un skolotājiem, bet arī ar administrāciju un vecākiem. Pieredzes stāstā dzirdēsiet, kādas idejas tika īstenotas un kādu ietekmi tās atstāja.

PRIEKŠLASĪJUMS "AUDZINĀTĀJA LOMA SKOLĀ"

Vada **Solvita Lazdiņa**, *Skola2030* Mācību satura izstrādes vecākā eksperte, VISC projekta "Mācītes būt" vecākā eksperte – pētniece, Rīgas pilsētas sākumskolas direktore, piedalās **Astra Aukšmuksta**, VISC interešu izglītības un audzināšanas darba vadītāja, un **Dzintars Dvinskis**, Rīgas Klasiskās ģimnāzijas ekonomikas, biznesa ekonomisko pamatu un sociālo zinību skolotājs.

Norisinās plkst. 15.00 - 16.00, Skolas zālē, JCP.

Skolēniem skolā, apgūstot ne tikai zināšanas, bet arī dažādas prasmes, tostarp sociālas prasmes, ir svarīgi saņemt atbalstu un veiksmīgu virzienu šajā procesā. Šī skolas uzdevuma izpildē ir iesaistīts viss kolektīvs, taču vadošā loma šajos jautājumos parasti ir klases audzinātājam. Par to, ko nozīmē būt klases audzinātājam, kādas ir tā svarīgākās funkcijas, runās VISC pārstāve Astra Aukšmuksta. Savukārt praktiskā pieredzē par audzinātāja lomu Rīgas Klasiskajā ģimnāzijā dalīsies skolotājs un klases audzinātājs Dzintars Dvinskis.

PRIEKŠLASĪJUMS – DARBNĪCA "VĒRTĪBAS IR DZĪVE. VĒRTĪBAS IR DZĪVAS"

Vada **Sandra Lāce**, *Swedbank* akadēmijas Latvijā vadītāja.

Norisinās plkst. 15.00 - 16.00, 39.kabinets, JCP.

Kopā ar izglītības iestāžu un izglītības jomas vadošajiem darbiniekiem priekšlasījuma – darbnīcas laikā ieskatīsimies izglītības iestāžu un izglītības jomas vērtību būtībā un priekšnosacījumos to veiksmīgai dzīvošanai organizācijā – kā tās rodas un aug, un attīstās, kā tās kļūst par mūsu nemanāmo ikdienas daļu, atbalstot ikvienu mūsu darba procesu:

- kurp "dodas" vērtības, kādas ir šodienas tendences un ko ir vērts mācīties no dažādu organizāciju vērtību formulēšanas un iedzīvināšanas pieredzes;
- izglītības jomas izaicinājums – kāds ir mērķis vērtību eksistencei, kā tās lieto pieaugušie un kā tās vēl tikai mācīsies un piedzīvos skolēni;
- ar kādām savām vadošanas kompetencēm azotē mēs veidosim skolas, novada un valsts izglītības vērtības.

VĒRTĪBAS MĀCĪBU SATURĀ. SKOLOTĀJA LOMA

Pilnveidotajā saturā izglītības mērķi ir paplašināti – skolēna lietpratību veido ne vien zināšanas un prasmes mācību jomās, bet arī caurviju prasmes un vērtības balstīti ieradumi. Tieši vērtības veido nozīmīgu lietpratības daļu, tās ir pamats ieradumiem, kas, mērķtiecīgi attīstīti, nostiprinās par tikumiem, citiem vārdiem sakot, par nu jau apgūtām un sev pieņemtām vērtībām. Attiecīgi tematiskā virziena darbnīcas un pieredzes stāsti ir veltīti dažādiem vecumposmiem un mācību jomām, tajās vadītāji dalīsies pieredzē ar pārbaudītām metodēm, kā strādāt ar vērtību jautājumiem pirmsskolā un skolā, kā arī dažādos mācību priekšmetos. Piedāvāsim iespēju kopā ar mācību jomu profesionāļiem diskutēt un izziņāt, kā mācību jomu saturā saskatīt iespējas domāt un sarunāties ar bērniem un jauniešiem par vērtību jautājumiem un kāda ir skolotāja loma, lai vērtības kļūtu par ikdienas mācību procesa sastāvdaļu.

DARBNĪCA "KULTŪRAS VĒRTĪBU RAŠANĀS UN MANTOJUMA JAUNRADE VAKAR, ŠODIEN, RĪT"

Vada **Anda Laķe** | *Skola2030* Mācību satura izstrādes vecākā eksperte, Latvijas Kultūras akadēmijas profesore, socioloģijas doktore (*Dr. sc. soc.*), prorektore zinātniskajā darbā un Zinātniskās pētniecības centra vadītāja, un **Ieva Švarca**, UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas Kultūras sektora vadītāja.

Norisinās plkst. 15.00 - 16.00, 29. kabinets, JCP.

Darbnīcas mērķis ir aktualizēt kultūras vērtību un mantojuma daudzveidību, kā arī mantojuma klātbūtni ikviena cilvēka ikdienas kultūras praksē. Īpaši tiks pievērsta uzmanība kultūras vērtībām un jaunu mantojuma elementu dzimšanai mūsdienās skolās un digitālajā vidē.

Dalībniekiem būs iespēja iepazīt kultūras mantojuma saglabāšanas un jaunrades līdzdalības formas, reflektējot par savu personisko pieredzi, Latvijas iedzīvotāju un mantojuma ekspertu vērtējumiem par kultūras mantojumu. Tāpat dalībnieki gūs jaunas metodisko paņēmienu idejas mantojuma apzināšanā un komunicēšanā, kā arī dalībniekiem būs iespēja labāk izprast, ko mūsdienu sabiedrība izvēlēsies par mantojumu nākotnes paaudzēm, kas ir vērtības bērniem un jauniešiem un kā viņi uz tām raugās.

DARBNĪCA "VĒRTĪBAS UN TIKUMI PIRMSSKOLĀ"

Vada **Dina Gaide**, *Skola2030* Mācību satura ieviešanas eksperte, PII "Viršu dārzs" vadītāja.

Norisinās plkst. 12.20 - 13.30, Mazā zāle, JKN.

Darbnīcā sarunāsimies par pieaugušā lomu dažādu vērtībās balstītu ieradumu veidošanā bērniem ikdienā. Dalībnie-

kiem būs iespēja, praktiski darbojoties, aktualizēt konkrētas vērtības un tikumus atbilstoši apgūstamajiem tematiem pirmsskolā. Tiks piedāvāta iespēja iedziļināties dažādos piemēros.

PREZENTĀCIJA "PRAKTISKI PAŅĒMIENI DARBAM AR VĒRTĪBĀM SKOLĀ"

Vada **Nīls Hokss**, *Dr. phil.*, (*Neil Hawkes*, Lielbritānija), organizācijas "Vērtībās balstīta izglītība" dibinātājs. Norisinās plkst. 12.20 - 13.30, 39.kabinets, JCP.

Dalībnieki izzinās galvenos aspektus, kā skolotājam kļūt par piemēru bērniem un veidot atbilstošu vidi skolā un klasē. Nīls Hokss dalīsies pieredzē par to, cik svarīgi ir skolotājam apzināties, kā skolotāja domas un jūtas ietekmē attiecības ar skolēniem un mācīšanas kvalitāti, kā klasē uzlabot vidi, kā izvēlēties vērtības, ar kurām klasē strādāt, un kā skolotājam būt par vērtību iedzīvināšanas paraugu. Darbnīcā būs iespēja iepazīties ar dažādiem mācību stundu piemēriem.

Darbnīca notiks angļu valodā bez tulkojuma.

DARBNĪCA "MĀCĪŠANĀS UN AUDZINĀŠANAS ELEMENTU SINTĒZE MĀCĪBU STUNDĀ"

Vada **Valentīna Voiciša**, *Skola2030* Mācību satura ieviešanas eksperte, Laurenču pamatskolas krievu valodas skolotāja. Norisinās plkst. 12.20 - 13.30, 41. kabinets, JCP.

Nodarbībā akcentēsim tos audzinošos aspektus mācību priekšmetos (valodas, sociālās zinības, ģeogrāfija, fizika u. c.), kuri ietekmē skolēna personības veidošanos: atbildību, centību, drosmi, godīgumu, laipnību, līdzietību, mērenību, savaldību, toleranci. Meklēsim atbildi uz jautājumu: ko darīt skolotājam mācību stundā, lai palīdzētu skolēnam attīstīt tieši sev nepieciešamos tikumus un vērtības?

PIEREDZES PIEMĒRS "VĒRTĪBAS STARPDISCIPLINĀRĀS STUNDĀS"

Vada **Jānis Čilipāns**, Smārdes pamatskolas matemātikas, fizikas un informātikas skolotājs, un **Iveta Čilipāne**, Smārdes pamatskolas vēstures un angļu valodas skolotāja.

Norisinās plkst. 15.00 - 16.00, 32. kabinets, JCP.

Darbnīcā būs iespēja iepazīties ar praktiskiem piemēriem no dažādiem stundu fragmentiem un mācību aktivitātēm. Vērtību jautājumi tiks apskatīti gan eksakto, gan humanitāro mācību priekšmetu kontekstā. Dalībnieki varēs iepazīties, kā vērtības var akcentēt starpdisciplināri. Būs pieejami pedagoģiskās prakses materiāli par vēstures, dabas un vides jautājumiem, tostarp klimata pārmaiņām, vides piesārņojumu un cilvēka ikdienas rīcības ietekmi uz to

DARBNĪCA "VAI PATIEŠĀM MĒS MĀCĀM VĒSTURI?"

Vada **Jaceks Staņiževskis** (*Jacek Staniszewski*, Polija), skolas "Labas izglītības akadēmija" (*"Akademia Dobrej Edukacji"*) vēstures skolotājs un direktors.

Norisinās plkst. 15.00 - 16.00, 37. kabinets, JCP.

Darbnīcā piemēri no vēstures un sociālo zinību mācību priekšmetiem rosinās dalībniekus domāt par to, kādas vērtības mēs vēlamies nodot skolēniem, paralēli izzinot mācību saturam svarīgos jautājumus. Vai vērtības ir globālas vai nacionālas? Vai vērtību apgūšana ir atkarīga no katra skolotāja, vai arī tam vajadzētu būt skolas vadības, pašvaldības vai ministrijas ietekmētam procesam? Kas ir vērtības, un cik atvērti mēs esam skolēnu viedoklim par tām? Vai vienīgais mērķis skolēniem vēstures mācību stundās ir iepazīstināt viņus ar pagātni?

Darbnīca notiks angļu valodā bez tulkojuma.

PRIEKŠLASĪJUMS UN PIEREDZES PIEMĒRS "VĒRTĪBU UN TIKUMISKĀ AUDZINĀŠANA AR MĀCĪBU PRIEKŠMETU STARPNIECĪBU: KĀ ATTĪSTĪTĀS SKOLĒNU MORĀLIE IERADUMI EKSAKTAJOS PRIEKŠMETOS?"

Vada **Manuels Fernandezs** (*Manuel Joaquin Fernandez Gonzalez*), *Dr. paed.*, LU Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes Pedagoģijas zinātniskā institūta vadošais pētnieks, docents, un **Jānis Bukins**, Siguldas Valsts ģimnāzijas fizikas skolotājs.

Norisinās plkst. 12.20 - 13.30, 32. kabinets, JCP.

Dalībniekiem būs iespēja dzirdēt Manuela Fernandeza pētījumos balstītu priekšlasījumu par to, kas ir vērtības un tikumi, kā tos izprast skolas kontekstā, kā praktiski apgūst šos morālos ieradumus? Ko pētījuma dati liecina par vērtību izglītību Latvijā? Jānis Bukins dalīsies pedagoģiskās prakses piemērā, kurā skolēni fizikas stundā, pilnveidojot savas sadarbības prasmes, nostiprina dažādus vērtībās balstītus ieradumus, kas ir būtiski ikdienas dzīvē un lēmumu pieņemšanā. Dalīb-

niekiem būs iespēja analizēt mācību aktivitāšu piemērus un diskutēt par to, kā un kādus tikumus var saskatīt ikdienas mācību aktivitātēs gan no skolēna, gan skolotāja skatupunkta.

KĀDU NĀKOTNI VĒLAMIES?

Ekonomiskā un tehnoloģiju attīstība, globalizācija un multikulturālisms nozīmē to, ka nākotnē mēs saskarsimies ar neparedzamiem sociāliem, ekonomiskiem un vides izaicinājumiem, kas ietekmēs ikkatru no mums un kam nav vienkāršu risinājumu. Līdz ar to mums jau tagad ir jādomā par to, kādu nākotni vēlamies un kādas vērtības tādēļ vēlamies nodot saviem skolēniem. Attiecīgi izglītības loma un skolotāju uzdevums ir radīt skolēniem mācību situācijas, kurās jāpieņem apzināti un vērtībās balstīti lēmumi, lai skolēni mērķtiecīgi piedalītos ilgtspējīgu risinājumu veidošanā gan savai, gan kopienu, gan mūsu planētas labklājībai.

Tematiskā virziena darbnīcās dažādu skolu pārstāvji un izglītības profesionāļi dalīsies ar praktiskiem piemēriem par to, kā skolēni mācību procesā var pilnveidot savas pilsoniskās līdzdalības prasmes, izzinot pasaules procesu savstarpējo mijiedarbību, nostiprinātu pārliecību par savām iespējām ietekmēt sociālos, kulturālos, ekonomiskos un ar vidi saistītos apstākļus Latvijā un pasaulē.

PIEREDZES PIEMĒRS "SASKATĪT SAVAS VĒRTĪBAS CITU RĪCĪBĀ"

Vada **Danute Grīnfelde**, vēstures un mantojuma izglītības projektu īstenotāja.

Norisinās plkst. 12.20 - 13.30 un 15.00 - 16.00, 10. kabinets, JCP.

Mūsdienās bieži uz jauniešiem cer kā uz pārmaiņu un labākas nākotnes veidotājiem, uz jaunu vērtību iemiesotājiem dzīvē. Bet tikpat svarīga ir arī vērtību kontinuitāte. Kā mūsdienā jauniešiem aktualizēt viņu vecāku un vecvecāku paaudzes vērtības?

Danute Grīnfelde dalīsies ar piemēru no savas muzejpedagoga prakses: kā, izmantojot Baltijas ceļa un Baltijas valstu neatkarības atjaunošanas gadadienas, izdēvēs gan aktualizēt izvēles personisko un sabiedrisko nozīmīgumu, gan veicināt sabiedriski kritiskas pozīcijas veidošanos, gan izraisīt aktīvu iesaistīšanos brīvprātīgā darbā sabiedrības labā.

DARBNĪCA "KĀ CIENPILNI VADĪT PRETRUNĪGU JAUTĀJUMU MĀCĪŠANU?"

Vada **Ilze Saleniece**, biedrība "GLEN Latvija", globālās izglītības eksperte, **Liene Ozoliņa**, *Skola2030* Mācību satura izstrādes vecākā eksperte, Jēkabpils Valsts ģimnāzijas vēstures skolotāja.

Norisinās plkst. 12.20 - 13.30 un 15.00 - 16.00, 44. kabinets, JCP.

Atbilstoši mūsdienu sabiedrības izaicinājumiem, kas saistīti ar nenoteiktību, nedrošību un dažādām pretrunām, arī mācību saturs ietver aktuālus jautājumus, kas satur pretrunas un neskaidrību. Vienas klases ietvaros skolēniem var būt dažādas pozīcijas un attieksmes pret šiem jautājumiem, vienlaikus var būt skolēni, kas ir apjukusi sarežģītās realitātes skaidrojumos. Darbnīcā sarunāsimies par veidiem, kā skolotājam cienpilni un efektīvi vadīt diskusijas par pretrunīgiem, neskaidriem un izaicinošiem jautājumiem, sniedzot iespēju skolēniem veidot aktīvu un atbildīgu dzīves pozīciju un stiprinot demokrātisku un iekļaujošu vidi klasē un skolā.

DISKUSIJA "SKOLAS LOMA KULTŪRAS MANTOJUMA TĀLĀKNODOŠANĀ"

Vada **Baiba Moļņika**, UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas ģenerālsekretāre

Piedalās **Daiga Kalniņa**, *Dr. paed.*, Alsungas novada domes priekšsēdētāja, Ineta Anspoka, Riebiņu vidusskolas direktore, **Madara Kosolapova**, *Skola2030* Mācību satura izstrādes vecākā eksperte, **Roberts Ķipurs**, Rīgas Valsts 1. ģimnāzijas un Rīgas Mākslas un mediju tehnikuma vēstures skolotājs, tīmekļa vietnes www.latvijaspieeminekli.lv veidotājs, **Māra Mellēna**, VISC folkloras projektu koordinatore.

Norisinās plkst. 12.20 - 13.30, Skolas zāle, JCP.

Kultūras mantojums iemieso kopienas vērtības un spēj tās nest arī tālākām paaudzēm. Līdz ar to mūsdienās aktuāli ir jautājumi par tā saglabāšanas un tālāk nodošanas iespējām un izaicinājumiem. Šajā diskusijā tiks meklētas atbildes uz jautājumiem par kultūras mantojuma vietu izglītībā gan skolas organizācijas, gan mācību satura līmenī. Kāda nozīmē ir tradīciju kopšanai un uzturēšanai skolā? Kā kultūras mantojums var tikt iedzīvināts skolu ikdienā? Kāpēc būtiski mācību saturu saistīt ar kultūras mantojumu? Kāda ir izglītības loma kultūras mantojuma saglabāšanas un tālāk nodošanas procesā?

DARBNĪCA "MEDIJPRATĪBA KĀ LOGS UZ PASAULI"

Vada **Daina Zelmene**, Izglītības attīstības centra (IAC) programmu autore un pasniedzēja, Smiltenes vidusskolas vēstures skolotāja, un **Ingūna Irbīte**, IAC programmu autore un pasniedzēja, Draudzīgā Aicinājuma Cēsu Valsts ģimnāzijas vēstures, politikas un tiesību skolotāja.

Norisinās plkst. 15.00 - 16.00, 45. kabinets, JCP.

Mediji būtiski ietekmē to, kā mēs redzam pasauli un kādus lēmumus pieņemam. Mūsu mediju izvēle jeb mediju "ēdienkarte" sakņojas mūsu vērtībās. Vienlaikus mediji ir arī tie, kas veido mūsu vērtības. Mediju izglītība ir klātesoša visos mācību priekšmetos un audzināšanas darbā.

Darbnīca sniegs ieskatu Izglītības attīstības centra pieredzē un metodiskajos paņēmienos prasmīgai mediju lietošanai, lai skolēni darbā ar medijiem gūtu izpratni par lokālām un globālām norisēm. Dalībnieki iepazīsies ar resursiem globālās un mediju izglītības īstenošanai skolā.

PIEREDZES PIEMĒRS "KĀ VIDES IZGLĪTĪBAS ĪSTENOŠANA PALĪDZ ATTĪSTĪT PIRMSSKOLĀ AKTUALIZĒJAMĀS VĒRTĪBAS UN IERADUMUS?"

Vada **Daiga Hercberga**, Ropažu PII "Annele" skolotāja.

Norisinās plkst. 15.00 - 16.00, Mazā zāle, JKN.

Pirmsskolas izglītības pakāpes mērķis ir sniegt bērniem iespēju apgūt dzīvē nepieciešamo lietpratību pamatus, gūt pirmo pieredzi par sevi, citiem, apkārtējo pasauli un savstarpējo mijiedarbību. Šī mērķa sasniegšanā ļoti noderīga ir vides izglītība, kas palīdz attīstīt atbildīgu attieksmi un motivāciju rīkoties atbilstoši vērtībām.

Šajā darbnīcā, iepazīstot Ropažu PII "Annele" pieredzi, kā mācību procesā īstenot tematu "Pārtika", un interaktīvi darbojoties, noskaidrosim, kā pirmsskolas vecuma bērni, izzinot, pētot, aktīvi darot un piedzīvojot, apgūst pilsoniskās līdzdalības un sadarbības prasmes un kā vides izglītības īstenošana palīdz attīstīt pirmsskolā aktualizējamās vērtības un tajās balstītus ieradumus.

DARBNĪCA "PASAULES LIELĀKĀ MĀCĪBU STUNDA"

Vada **Ilze Dalbiņa**, UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas izglītības sektora vadītāja.

Norisinās plkst. 12.20 - 13.30, 45. kabinets, JCP.

Akcijā "Pasaules lielākā mācību stunda"* tika stiprināta pilsoniskās līdzdalības kompetence, kas ir neatņemama vērtību izglītības sastāvdaļa. Tā visā pasaulē noris katru gadu un rosina diskutēt par cilvēci vienojošām vērtībām un izaicinājumiem, kas ietverti ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķos. 2018. gadā akcijas vadmotīvs bija pilsoniskā līdzdalība (*civic participation*).

Šajā darbnīcā uzzināsiet "Pasaules lielākajā mācību stundā" gūtās atziņas un pieredzi vērtību aktualizēšanā un pilsoniskās līdzdalības veicināšanā dažāda vecuma bērniem. Dalībniekiem būs iespēja iepazīties ar pieejamajiem resursiem, tostarp mācību stundu plāniem, lai mudinātu izprast globālos mērķus un domāt par katra indivīda iesaisti un atbildību to sasniegšanā, aplūkot 2019. gada akcijas materiālus, iesaistīties radošā procesā – nākotnes pasaules modelēšanā, apzinot savu un iepazīstot citu kolēģu izpratni par vērtībām, viedokļus un redzējumu par dabas un cilvēces ilgtspējīgu attīstību.

*Starptautiska izglītības akcija, kuras mērķis ir iepazīstināt gan bērnus un jauniešus, gan pieaugušos ar 17 Ilgtspējīgas attīstības mērķiem, ko ANO valstis ir kopīgi apņēmušas sasniegt līdz 2030. gadam un iesaistīt ikvienu to sasniegšanā.

Konference top sadarbībā ar British Council pārstāvniecību Latvijā, VISVC īstenoto Erasmus+ KA3 programmas projektu "Mācīties būt", AS "Swedbank" un Jelgavas pilsētu.

Projekts Nr. 8.3.1.1/16/1/002 Kompetenču pieeja mācību saturā

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ